

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК ТЕРМІНІВ ЗІ ЗНАЧЕННЯМ СУПРОТИВНОСТІ, ОБЕРНЕНОСТІ, ЗАПЕРЕЧНОСТІ, ВІДСУТНОСТІ

© Ольга Кочерга, Євген Мейнарович*, 2000

Інститут теоретичної фізики, Київ

*Інститут математики, Київ

В українській мові значення супротивності, оберненості, заперечності, скасування попередньої дії тощо передають, переважно додаючи до основи слова префікса *не-*, а значення відсутності - додаючи префікса *без-*. Англійська мова має значно ширший спектр словотворчих елементів, що надають словам заперечних значень. Зокрема, наприклад, терміни зі значенням, що відповідає запереченню основи чи відсутності властивості, що її передає основа, утворюють переважно за допомогою префікса *non-* чи суфікса *-less*, а терміни, що відповідають усунуванню чи скасуванню попередньої дії - переважно за допомогою префіксів *un-* чи *de-*. Цими основними елементами варіанти творення термінів із вказаними значеннями далеко не вичерпано - подібну роль грають також префікси *a-*, *an-*, *im-*, *in-*, формант - *free* тощо. Це ускладнює вибір англійських відповідників таких термінів і часто призводить до помилок у англійських перекладах українських наукових текстів.

Пропонований словник призначений допомогти користувачеві не лише знайти адекватного відповідника терміна чи терміносполуки, що починаються на *не-* чи *без-*, а й дає вказівки щодо правильного вживання того чи того англійського терміна відповідно до контексту. Крім власне термінів, у словнику приділено багато уваги нетермінологічному складникові наукової й технічної мови, зокрема складних для перекладу слів та словосполук.

Укладачі пропонованого словника намагалися уникнути вади, притаманної багатьом термінологічним словникам, виданим в колишньому СРСР: їхні автори інколи, не знайшовши у наявних джерелах англійських відповідників потрібних термінів чи терміносполук, самі творили штучні англійські конструкції. Такі надумані конструкції згодом переходили до інших словників (адже виданий словник вже є джерелом!) і набували поширення серед користувачів цих словників, хоча були невідомі (а часто й незрозумілі) англомовним науковцям. Укладачі пропонованого словника з великою увагою поставилися до того, щоб не повторити таких помилок. Усі англійські терміни, наведені у словнику, перевірено за джерелами, що вийшли друком в англомовних країнах чи авторитетних міжнародних видавництвах.